

UNIVERSITY OF PERADENIYA

ජේරාදේණිය විශ්වවිද්‍යාලය

CENTRE FOR DISTANCE AND CONTINUING EDUCATION

අධ්‍යාපන හා අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය

කලා උපාධිය (බාහිර - නව විෂය නිර්දේශය) විභාගය 200 මට්ටම
පෙබරවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා: 2020

(SUPE 208: ආපදා කළමනාකරණය)

වේලාව: පැය තුන (03).

ප්‍රශ්න හතරකට (04) පිළිතුරු සපයන්න.

අපැහැදිලි අත් අකුරු සඳහා ලකුණු අඩු කරනු ලැබේ.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ප්‍රශ්න අටක් (08) ඇත.

-
- 1
 - අ. උපද්‍රව (Hazard) වල ප්‍රධාන කාණ්ඩ මොනවාද? එක් එක් කාණ්ඩය සඳහා උදාහරණ දෙක බැගින් දෙන්න. (ලකුණු 04)
 - ආ. උපද්‍රව සහ ව්‍යාපන (Disasters) අතර වෙනස කුමක්ද? සුදුසු උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08)
 - ඇ. හියොගෝ ක්‍රියාවලි රාමුවේ (Hyogo Framework of Action) අරමුණ කුමක්ද? (ලකුණු 06)
 - ඈ. උපද්‍රවයක්ලෙස සලකන සුළු සුළඟක්, ව්‍යාපනයක් බවට පත්වන්නේ කෙසේද යන්න සුදුසු උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07)

 - 2
 - අ. ආපදා කළමනාකරණ චක්‍රය (Disaster Management Cycle: DMC) ඇද එහි ප්‍රධාන අදියර නම් කරන්න. DMC චක්‍රයේ හදිසි ප්‍රතිචාර (Emergency Responses) අදියර ඉතා වැදගත් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)
 - ආ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සමඟ සම්බන්ධ වී ඇති අනෙකුත් ප්‍රධාන ආයතන මොනවාද? (ලකුණු 05)
 - ඈ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන අරමුණු මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

 - 3
 - අ. ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම්වල ප්‍රධාන බලපෑම් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08)
 - ආ. ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුරට බලපාන ප්‍රධාන හේතු මොනවාද? (ලකුණු 07)
 - ඈ. "වර්ෂාපතනයේ සෘතුමය හා අවකාශීය විචලනය, ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුරට ගොදුරු වන ප්‍රදේශ වෙනස් කර ඇත". මෙම ප්‍රකාශය සුදුසු උදාහරණ සමඟ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

 - 4
 - අ. ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන සැලසුම්, පවතින ව්‍යාපන කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10)
 - ආ. ඔබේ ගමේ විශාල පරිමාණයේ නායයෑමක් සිදුවුවහොත්, හදිසි ප්‍රතිචාර (Emergency Response) අවධියේදී, අවදානමට ලක් වූ පුද්ගලයින් සඳහා, ඔබ සභාය දක්වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15)

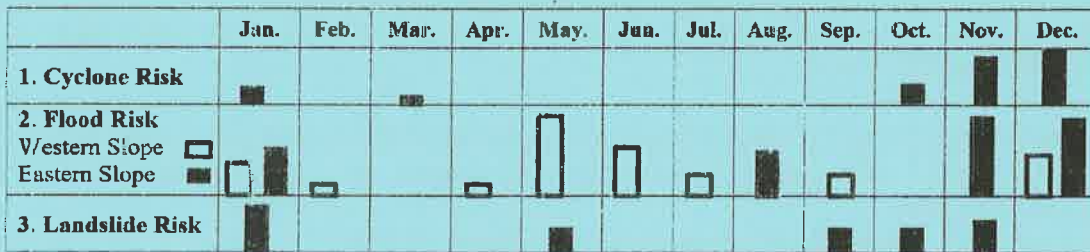
 - 5
 - අ. අවදානම් තක්සේරු (Risk Assessment) කිරීමේ ප්‍රධාන පියවර මොනවාද? (ලකුණු 10)
 - ආ. "අවදානම (risk) රඳා පවතින්නේ උපද්‍රවය (Hazard), පීඩාවට පත්වීම (vulnerability) සහ නිරාවරණය (Exposure) මත ය". ඕනෑම ව්‍යාපනයකට අදාළව මෙම ප්‍රකාශය පහත රූපයට (1) අනුව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15)

රූපය 1: උපද්‍රවය, පීඩාවට පත්වීම, නිරාවරණය සහ අවදානම අතර ඇති අන්තර් සම්බන්ධතාවය

6 අ. පහත රූපයේ (2) ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික දින දර්ශනය පෙන්වයි. අවදානම් (Risks) වල මාසික වෙනස්කම් රූපයේ දැක්වා ඇත. එම අවදානම් සාධක (Risk Factors) එකිනෙක සමඟ අන්තර් ක්‍රියාකරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15)

රූපය 2: ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික දින දර්ශනය

1. Cyclones (සුළි සුළං), 2. Floods (භංචතුර), 3. Landslides (නායයැම්)
Western Slope (බටහිර බෑවුම), Eastern Slope (නැගෙනහිර බෑවුම)

ආ. ශ්‍රී ලංකාවේ සුනාමි අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන්ට, පූර්ව අනතුරු (Early Warning) ඇඟවීම් බෙදා හැරිය යුතු ආකාරය සුදුසු උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

7 අ. ශෙන්ඩායි රාමුවේ (Sendai Framework) ප්‍රධාන අරමුණ කුමක්ද? (ලකුණු 06)

ආ. ආපදා අවදානම අවම කිරීම (Disaster Risk Reduction) නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 06)

ඇ. ආපදා කළමනාකරණයට සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (INGOs) තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03)

ඈ. ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (Evacuation Process) සඳහා ආපදා කළමනාකරණයේ මහජනයා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් (Public Awareness Programmes) වැදගත් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

8 පහත සඳහන් ඕනෑම දෙකක් සම්බන්ධව විස්තර සහිත කෙටි රචනයක් ලියන්න:

අ. ශ්‍රී ලංකාවේ නියඟ තත්වය. (ලකුණු 12.5)

ආ. ඕස්ට්‍රේලියාවේ ලැව්හිනි. (ලකුණු 12.5)

ඇ. ආපදා කළමනාකරණයේදී භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (GIS) සහ දුරස්ථ සංවේදනය (RS) වල වැදගත්කම. (ලකුණු 12.5)

ඈ. කුණාටු (Storms) සහ සුළි සුළං (Cyclones) වල බලපෑම්. (ලකුණු 12.5)

ඉ. ප්‍රජා පාදක (Community Based) ආපදා අවදානම් කළමනාකරණය. (ලකුණු 12.5)